

NEM GØR-DET-SELV-UDTAGNING TIL GENOMISK TEST

STØTTET AF

mælkeafgiftsfonden

Brug af genomisk test som et managementredskab på det enkelte kvægbrug er på grund af prisfald meget snart økonomisk fordelagtigt. Udtagning af DNA i forbindelse med øremærkning er nemt og arbejdsbesparende.

Med genomiske test får man sikre avlsværdital på tyre og hundyr. Det har indtil nu primært været brugt til udvælgelse af unge insemineringstyre og de bedste kvier og køer – eksempelvis til skylning. I nær fremtid forventer vi, at prisen på en genomisk test vil blive endnu lavere end den er i dag. Faktisk så lav, at teknikken – kombineret med brug af kønssorteret sæd og kødkvægssæd – med økonomisk fordel kan anvendes i stor skala som et managementredskab på det enkelte kvægbrug.

Målet er effektiv og billig indsamling af væv

En effektiv indsamling af genetisk materiale fra alle kviekalve i besætningen er en forudsætning for beregning af genomiske avlsværdital tidligt i kalvens liv. Der anvendes forskellige metoder til indsamling af materiale rundt omkring i verden. Den mest oplagte mulighed i Danmark er dog at udtage vævsprøven i samme arbejdsgang som isætning af øremærket. SEGES Kvæg har derfor, i samarbejde med Viking, GenoScan A/S og ALLFLEX Danmark, afprøvet en indsamlingsprocedure, hvor man, i forbindelse med isætning af øremærker i én og samme arbejdsgang, opsamlere DNA fra dyret. Målet med proceduren er at effektivisere indsamling af væv fra alle hundyr i besætningen. Vævsprøven opbevares i fryser, indtil man har øremærket

10 kalve, hvorefter vævsprøverne sendes til analyse i specialdesignede adresserede kasser, som passer til en almindelig postkasse. Projektet vedrørende indsamlingsproceduren startede i slutningen af 2013, og i september 2015 havde 40 besætninger (Jersey, RDM, Holstein) indsendt ca. 4.000 prøver til analyse hos GenoSkan A/S.

Kvægbrugerne er tilfredse med proceduren

I projektperioden er der kigget på arbejdsgangen med DNA øremærket fra kalveboks til resultat på GenoSkan A/S. Alle deltagende besætninger og GenoSkan A/S er blevet spurgt om deres oplevelser med proceduren, og konklusionen er, at det fungerer godt i praksis.

Er et vævsøremærke interessant for mig?

Udtagning af vævsprøver med øremærke er et supplement til den nuværende udtagning med den blå TSU tang. De to metoder har forskellige fordele og ulemper. Overordnet må man gøre sig nogle tanker om strategien i besætningen. Vil man fremover bruge genomisk test i stor stil, er brug af DNA øremærket en reel og arbejdsbesparende mulighed. Hvis tyrekalve opfedes eller sælges ud af besætningen, vil man skulle håndtere to øremærkeserier. Ønsker man blot at teste et mindre antal dyr, er den hidtidige metode sandsynligvis den billigste. Prisen for DNA øremærket er lidt højere end tilsvarende almindelige øremærker.

Flere øremærker at vælge imellem

I projektet har vi samarbejdet med øremærkefabrikanten ALLFLEX dan-mark. Der er dog også andre firmaer, som har et øremærke, der kan indsamle væv. Vi afprøver i øjeblikket et tysk øremærke (Caisley), som markedsføres af TruTest. Og i 2016 vil et øremærke, som markedsføres af TraceCompany, blive afprøvet. Og der er ingen tvivl om, at endnu flere øremærker vil komme til i fremtiden.

[Gå til Landmand.dk](https://landmand.dk)